

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 8 februari 1898, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändring af tredje stycket i 81 § af lagen om aktiebolag den 28 juni 1895.

Uti en inom Första Kammaren väckt, till lagutskottets behandling hänvisad motion, n:o 4, anför grefve von Hallwyl:

»Uti den nya lagen om aktiebolag af den 28 juni 1895 stadgas i sista momentet af § 81, att å bolag, hvars ordning blifvit af Konungen stadfäst, lagens bestämmelser icke ega tillämpning, så vidt de afse ämnen, rörande hvilka blifvit i bolagsordningen särskildt stadgadt, utan skall derutinnan gälla hvad bolagsordningen innehåller, dock att lagen gäller till efterrättelse i fråga om, bland annat, det sätt, hvarpå bolaget skall »företrädas».

Nu lär väl med »företrädas» här menas endast sådant företrädande af bolagsstyrelsen, hvarom förmäles i lagens 40 och 43 paragrafer; men emellertid har på åtskilliga håll, äfven vid domstol, den åsigt gjort sig gällande, att under ifrågavarande bestämmelse bör hänföras jemväl bolags företrädande inför rätta; och en sådan tolkning saknar ej heller allt stöd uti det i lagen använda uttrycket.

Af denna olika tolkning uppstå lätt svåra olägenheter. Lagen stadgar nemligen, att det är *styrelsen*, som eger förordna ombud att föra bolagets talan, hvaraf följer, att ombud, förordnade på annat sätt, icke enligt lagen godkännas. Hvarje domstol, som under uttrycket »företräda» hänför jemväl företrädande inför rätta, kommer således, derest ej ändring eller förklaring af lagen mellankommer, att underkänna hvarje aktiebolags ombud, som ej har fullmakt af hela styrelsen, och detta om än bolagsordningen är af Konungen stadfäst, och enligt bolagsordningen den verkställande direktör eller disponent, som utfärdat fullmagten, jemväl dertill egt befogenhet.

På grund af hvad nu anförts, hemställer jag,
att 3 mom. i § 81 uti lagen om aktiebolag måtte gifvas sådan
ändrad lydelse, att ofvan anmärkta tvetydighet undanrödjes.»

Hvad angår den sakliga innebörden af föreliggande motion, vill
utskottet ej bestrida, att, såsom motionären förmenat, betydelsen af ut-
trycket »företräda» i 81 § af lagen om aktiebolag den 28 juni 1895
kan vara tvifvelaktig, och att i följd häraf domstolarne kunna komma
att i fråga om företrädande inför rätta af sådant äldre bolag, hvars
ordning blifvit af Konungen stadfäst, tillämpa olika grundsatser;
ehuru man dock torde kunna förvänta, att enhet i lagtillämpningen
härutinnan snart nog skall, utan lagstiftningens ingripande, vinnas.

Af formella skäl anser sig utskottet i allt fall icke kunna fram-
lägga förslag till ändrad lydelse af ifrågavarande paragraf. Utskottet
tillkommer nemligen endast att meddela utlåtande öfver dit hänvisade
förslag till stiftande, ändring, förklaring eller upphäfvande af lag.
Motionärens hemställan innefattar likväl ej något bestämdt förslag, utan är
så affattad, att deraf ej kan slutas, huruvida motionären åsyftar ändring
af berörda 81 § i den rigtning, att bestämmelserna uti lagen om
aktiebolag skola jemväl i fråga om bolags företrädande inför rätta ega
tillämpning å bolag, hvars ordning blifvit af Konungen stadfäst, eller
huruvida den äskade ändringen bör ske sålunda, att den af Konungen
fastställda bolagsordningens föreskrift skall i sådant hänseende ega
giltighet.

Utskottet föranlåtes alltså hemställa,

att grefve von Hallwyls ifrågavarande motion
icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 februari 1898.

På lagutskottets vägnar:
CARL B. HASSELROT.

Herrar *Husberg* och *Ohlsson* hafva begärt få antecknadt, att de
icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
